

Notat

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøteknologi
J.nr. 001-03111
Ref. Rasbo
Den 6. januar 2011

Konkrete danske indsatser i forhold til rådskonklusioner om ressourceeffektivitet

Nedenfor er anført en række eksempler på konkrete danske initiativer i relation til spørgsmålet om ressourcer og ressourceeffektivitet.

Indsatsen omfatter en bred vifte af så forskellige elementer som naturforvaltningstiltag, implementering af frivillige værktøjer i detailsektoren og verifikationsordninger til forskellige ressourceeffektive teknologier. Indsatsen er således inkluderet i mange af de indsatser, som sættes i værk som en del af miljøpolitikken.

Indsatsen vedrørende ressourcer er bl.a. en integreret del af den danske affaldspolitik, som den er udmøntet i regeringens affaldsstrategi 2009-2012, hvor det bl.a. fremgår, at det er et formål at forebygge affaldsdannelsen og reducere tabet af ressourcer.

En effektiv forebyggelse af affaldsdannelse og reduktion af tabet af ressourcer er i høj grad afhængig af private initiativer og adfærdændringer hvad enten det er i husholdningerne, i detailhandlen, i kontor- og servicevirksomheder, i industrien, i bygge- og anlægssektoren, i kommunerne eller andre steder.

I det følgende gives eksempler på en række værktøjer og danske initiativer:

- *Politiske målsætninger* virker som drivkraft for tiltag rettet mod at mindske ressourceforbruget og øge ressourceeffektiviteten. Det kan være helt konkrete målsætninger om, hvor meget affald der må gå til deponering (6 % i 2012) eller mere langsigtede målsætninger om et samfund uafhængigt af fossile brændsler.
- *Affaldsafgiften* er med til at styre affaldet fra deponering til genanvendelse. Det er dyrest at deponere affaldet og afgiftsfrit at genanvende og derved bedst muligt udnytte den ressource, der er gemt i affaldet.
- *Emballageafgifterne* tilskynder til reduktion af emballageforbruget samt anvendelse af genpåfyldelige emballager. Indsatsen inkluderer: pant- og retursystemet for drikkevareemballager og afgifter på forskellige materiale- og emballagetyper, herunder afgifter på bæreposer og engangsservice.
- *Specifikke afgifter* tilskynder til reduktion af ressourceforbruget ved at forbedre mulighederne for genanvendelse eller tilskynde til valg af mindre ressourcekrævende produkter. Indsatsen inkluderer bl.a.: afgift på forbruget af vand, afgifter på nikkel-cadmium batterier, afgifter på bærbare batterier, afgifter på bestemte brændstoftyper, den grønne ejeravgift på biler og afgiftsfritagelsen for elbiler.

- *Strategien for digitalisering af den offentlige sektor* kan bl.a. være med til at sikre en reduktion af papirforbruget gennem brug af elektroniske lønsedler, regninger og e-post mellem offentlige institutioner, virksomheder og borgere.
- *Mærkningsordninger* som Svanen, Blomsten og Energimærkningen fungerer som marketings- og vejledningsværktøj for miljørigtige og ressourceeffektive produkter. Gennem udvikling af kriterier, vejledninger og informationsmateriale sikres en løbende udvikling af mærkninger i forhold til de mest ressourceeffektive metoder, teknologier og forretningsmodeller, ligesom anvendelsen og kendskabet til ordningerne søges øget.
- *Produktansvarsordninger og regler* er med til at sikre en ressourcemæssigt bedre behandling af forskellige produkter. Eksempler inkluderer blandt andet ordning om ophugning af gamle biler og regler i forhold til behandlingen af elskrot.
- *EMAS (Eco Management and Audit Scheme)* er en miljøledelsesordning, som giver virksomhederne mulighed for at drage fordel af en ambitiøs miljøprofil med fokus på blandt andet energi- og ressourceforbrug, affaldsproduktion og emissioner. Virksomhederne certificeres, får adgang til brug af det officielle EMAS logo, får rabat på gebyret for at bruge miljømærket Blomsten, og den årlige miljøreddegørelse, som er forbundet med certificeringen, erstatter det lovpligtige grønne regnskab.
- *Informationsindsatsen* retter sig mod at informere borgere, virksomheder, offentlige institutioner og andre om fordelene og nødvendigheden af at tænke ressourcedelen ind bl.a. i vores planlægning, i indkøbspolitikker og i vores daglige vaner. Indsatsen inkluderer blandt andet: Indsatsen for udbredelse af offentlige grønne indkøb (fx Partnerskab for offentlige grønne indkøb, miljøvejledningerne) samt grønne indkøb i den private sektor (fx Forum for Bæredygtige Indkøb) og kampagner for emner som miljømærker og www. Brugmerespild-mindre.dk om bl.a. madspild.
- *Miljøteknologiindsatsen* retter sig blandt andet mod at etablere muligheder for at udvikle mere ressourceeffektive teknologier og forretningsmuligheder i forhold til forvaltningen af forskellige ressourcer (fx vandressourcen, jordbruget, energibrændsler eller udnyttelse af affaldet). Indsatserne inkluderer blandt andet: den miljøteknologiske handlingsplan, Det Energiteknologiske- og Det Grønne Udviklings- og Demonstrations Program (EUDP og GUDP), Fornyelsesfonden, Center for Grøn Transport, den strategiske forskningsindsats og indsatsen for verifikation af forskellige miljøteknologier.
- *Naturindsatsen* retter sig også mod at sikre biologisk mangfoldighed, som er vigtig for udviklingen af et bæredygtigt samfund, der kan blive ved med at drage nytte af det potentiale, som naturen og dens ressourcer repræsenterer. Eksempler inkluderer blandt andet: Grøn Vækst initiativet og arbejdet med at følge op på Natura 2000 og vandrammedirektivet, skovloven, naturbeskyttelsesloven, certificering af statsskovene, skovrejsning, oprettelse af nationalparker, aftaler om anvendelse af miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger m.v